

AMUGA (Büyük Abidjan Kentsel Hareketlilik Kurumu) Tarafından Yürütülen Projeler

Fildişi Sahili'nde ulaştırma alanında yürütülen bazı projeler aşağıda yer almakta olup bu bilgi notu sektördeki firmalarımıza bilgi verme amacı taşımaktadır. **AMUGA (Büyük Abidjan Kentsel Hareketlilik Kurumu)** doğrudan Ulaştırma Bakanlığına bağlı değildir. AMUGA 2019 yılında kurulmuş olup tüzel kişiliğe ve mali özerkliğe sahip Bağımsız İdari Otorite (AAI) statüsünde çalışmaktadır. Bu bağımsız yapı, kurumun sadece bir devlet dairesi gibi değil, teknik bir otorite gibi hareket etmesini sağlamaktadır. Kurum stratejik konsey adı verilen tepe yönetim tarafından idare edilir. Kurumun en üst karar organıdır ve 16 üyeden oluşur. Konseyde ulaştırma, maliye ve bütçe gibi ilgili teknik bakanlıkların temsilcilerinin yanı sıra Büyük Abidjan bölgesindeki yerel belediyelerin temsilcileri de yer alır. Bu çok sesli yapı, projelerin hem yerel hem de ulusal düzeyde koordine edilmesini sağlar.

AMUGA tarafından açıklanan projeler aşağıdadır :

Abidjan Metrosu (Proje devam etmekte olup 37,5 kmlik bir hatta Abidjan havalimanına kadar sürecektir, günde 500.000 yolcu taşıyacağı ifade edilmektedir. 2029 yılında başlaması beklenmektedir .)

Abidjan Metrosu'nun 1. Hattı, büyük ölçüde SITARAIL (Uluslararası Afrika Demiryolu Taşımacılığı Şirketi) şirketine devredilen mevcut Abidjan – Ouagadougou demiryolu güzergahını kullanmaktadır. Bu hat, mevcut metrik hattın yanına inşa edilen iki (2) adet standart açıklıklı (1,435 m) demiryolu hattından oluşmaktadır. Toplam 37,5 km uzunluğundaki hat, Abidjan bölgesindeki yedi (7) ilçeyi kuzeyden güneye birbirine bağlamaktadır: Anyama, Abobo, Adjamé, Plateau, Treichville, Marcory ve Port-Bouët.

Abidjan Metrosu şunları içermektedir:

- 20 istasyon;
- 21 demiryolu/karayolu köprüsü;
- Ebrié Lagünü üzerine inşa edilmiş 1 viyadük köprüsü;
- İhtiyaç duyulan yerlerde geçişkenliği sağlamak için 40 yaya üst geçidi;
- Bölge sakinlerini gürültü kirliliğinden korumak için kurulan ses yalıtım bariyerleri;
- Yapının çevreye iyi uyum sağlaması için kaliteli mimari ve peyzaj düzenlemeleri.

Sürdürülebilir ulaşım projesi (Proje devam etmektedir)

Hükümet; İsveç iş birliği ajansı Swedfund'un finansmanı ile, Büyük Abidjan Kentsel Ana Planı (SDUGA) ve Metrobüs (BRT) Master Planı uyarınca, ana bileşenleri şunlar olan Sürdürülebilir Ulaşım Projesi'nin gerçekleştirilmesini üstlenmektedir:

Bileşen 1: SOTRA'ya (Fildişi Sahili Ulaşım Şirketi) 450 otobüs ve ilgili hizmetlerin tedarik edilmesi ,

400 adet dizel ve biyodizel uyumlu şehir içi otobüs;

Boulevard Latrille üzerindeki BRT hattı için akıllı ulaşım sistemine sahip, gazlı ve biyogaz uyumlu 50 adet Scania körüklü otobüs,

Bileşen 2: Boulevard Latrille üzerinde bir BRT (Metrobüs) hattının inşa edilmesi,

Bileşen 3: ANADER (Kırsal Kalkınma Destek Ulusal Ajansı) ortaklığıyla bir biyo-yakıt üretim ünitesinin (biyodizel ve biyogaz) hayata geçirilmesi,

Bileşen 4: Geleneksel taşımacılık sektörüne destek: Aktarma merkezlerinin inşası ve hem geleneksel sektör çalışanlarının hem de SOTRA bünyesinde BRT hattında görev alacak personelin eğitimi için GIZ (Alman Kalkınma Ajansı) ortaklığıyla bir ISO eğitim merkezinin kurulması.

Boulevard Latrille üzerindeki BRT hattının günde yaklaşık 130.000 yolcu taşınması beklenmektedir.

PMUA (Abidjan Kentsel Hareketlilik Projesi)

Fildişi Sahili Hükümeti; Dünya Bankası ve Fransız Kalkınma Ajansı'nın (AFD) teknik ve finansal desteğiyle, bütçesi 530 milyon dolar olan Abidjan Kentsel Hareketlilik Projesi'ni (PMUA) hayata geçirmiştir. Projenin amacı, şu yollarla Abidjan'daki şehir içi hareketliliği iyileştirmektir:

Yopougon-Bingerville koridoru üzerinde bir Kamu-Özel Ortaklığı (PPP) aracılığıyla toplu taşıma sisteminin (BRT/Metrobüs) kurulması;

SOTRA'nın (Fildişi Sahili Ulaşım Şirketi) kapasitesinin güçlendirilmesi ve hatlarının ana ulaşım akslarına besleme yapacak şekilde yeniden düzenlenmesi;

Proje kapsamındaki koridorda yer alan geleneksel taşımacılığın (minibüs vb.) modernize edilmesi, profesyonelleştirilmesi ve araç filosunun yenilenmesine destek verilmesi.

Proje şu bileşenler üzerinden yürütülecektir:

Bileşen 1: Yopougon ve Bingerville arasında Doğu-Batı yönlü bir BRT (Metrobüs) hattının kurulması;

Bileşen 2: SOTRA'nın güçlendirilmesi ve ağının ana ulaşım hatları (Kuzey-Güney Metrosu ve Doğu-Batı BRT hattı) etrafında yeniden yapılandırılması;

Bileşen 3: Geleneksel taşımacılık sektörünün modernizasyonu ve profesyonelleşmesine destek;

Bileşen 4: Beşeri sermayenin geliştirilmesi ve operasyonel destek.

Yopougon ve Bingerville arasındaki BRT hattının günde yaklaşık 400.000 yolcu taşınması beklenmektedir.

PTUA (Abidjan Kentsel Ulaşım Projesi)

Fildişi Sahili'ni '2020 ufkunda yükselen bir ulus' yapmayı hedefleyen küresel kalkınma stratejisi çerçevesinde hükümet, karayolu sektörünün performansına özel bir önem vermiştir. Bu doğrultuda, özellikle büyük şehir merkezlerindeki karayolu ağının bakımı, rehabilitasyonu ve genişletilmesi, ülkenin ekonomik hamlesi için öncelikli bir eksen teşkil etmektedir.

Böylece, 2014 yılında Büyük Abidjan Kentsel Ana Planı'nın (SDUGA) hazırlanması ve onaylanmasının ardından, Fildişi Sahili hükümeti planın 2015-2030 dönemini kapsayan ilk aşamasının uygulanması için donörlerin teknik ve finansal desteğini talep etmiştir. Bu bağlamda AfDB (Afrika Kalkınma Bankası), JICA (Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı) ve GEF (Küresel Çevre Fonu), Abidjan Kentsel Ulaşım Projesi'nin (PTUA) finansmanında Fildişi Sahili'ne eşlik etmek üzere olumlu görüş bildirmiştir.

Genel olarak bu proje, etki alanındaki nüfusun yaşam koşullarını iyileştirmeyi amaçlamaktadır. Daha spesifik olarak; Abidjan'daki trafik akışkanlığının önemli ölçüde artırılmasını, hava kirliliğiyle mücadeleyi, genç işsizliğinin azaltılmasını ve özellikle kadın ekonomik operatörler başta olmak üzere halkın gelirlerinin iyileştirilmesini hedeflemektedir.

Projenin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla çalışma dört (4) bileşene ayrılmıştır:

Bileşen 1: Altyapıların İnşası: Bu altyapılar arasında 4. Köprü ve bağlantı yollarının yapımı, Boulevard Mitterrand üzerindeki üç (03) kavşak (köprülü kavşak) inşaatı vb. yer almaktadır.

Bileşen 2: Kamulaştırma ve Güzergahların Boşaltılması

Bileşen 3: Bağlantılı Düzenlemeler ve Kadınlara Yönelik Tedbirler

Bileşen 4: Proje Yönetimi ve Kurumsal Kapasitenin Güçlendirilmesi

Projenin tahmini toplam maliyeti vergiler hariç 504 milyar 942 milyon 579 bin 460 CFA Frangıdır (yaklaşık 770 milyon Euro).

Büyük Abidjan Rekabetçilik Destek Projesi (PACOGA)

Liman ile şehrin daha iyi entegre edilmesi yoluyla Büyük Abidjan bölgesinin sürdürülebilir kentsel gelişimini desteklemek amacıyla Fildişi Sahili Hükümeti ve Dünya Bankası tarafından başlatılmıştır. Proje şu konulara odaklanmaktadır:

Limana operasyonlarındaki ve lojistik zincirlerindeki verimsizliklerin giderilmesi;

Kentsel alanın daha iyi planlanması ve yönetilmesi;

Sürdürülebilir kentsel hareketlilik;

Kentsel ulaşım altyapısının iyileştirilmesi;

Lojistik hizmetler ve rekabetçiliğin desteklenmesi.

Projenin Kalkınma Hedefi (ODP); daha akıllı bir kentsel planlama, daha verimli ve sürdürülebilir bir ulaşım ve lojistik sistemi ve elverişli bir iş ortamı aracılığıyla Büyük Abidjan bölgesinin rekabetçiliğini desteklemektir.

400 milyon ABD doları tutarındaki PACOGA, Fildişi Sahili Devleti tarafından hazırlanan Ulusal Kalkınma Planı (PND) ve 2016–2020 dönemini kapsayan Yeni Ülke Ortaklık Çerçevesi (CPP) kapsamında yer almaktadır.

Finansman dağılımı şu şekildedir: Dünya Bankası 157 Milyar FCFA (%76) ve Fildişi Sahili Devleti 50 Milyar FCFA (%24).

Projenin Bileşenleri:

BİLEŞEN A: Yönetişim, Planlama ve Kentsel Hizmetler

BİLEŞEN B: Kentsel Ulaşım Altyapısı

BİLEŞEN C: Lojistik Hizmetler ve Rekabetçilik

Beklenen Sonuçlar:

Abidjan'dan Ouagadougou'ya 40 feetlik bir konteynerin ortalama nakliye maliyetinin düşürülmesi (3.500 dolardan 3.150 dolara);

Abidjan Limanı'ndan Burkina Faso sınırına kadar olan ortalama transit süresinin kısaltılması (96 saatten 60 saate);

Abidjan–Ouagadougou koridorunun Fildişi Sahili kısmındaki trafik kazası ve can kaybı sayısının azaltılması (yılda 110 ölümden 55 ölüme);

Projenin doğrudan faydalanıcı sayısının artırılması (3.770.000 kişiden, %49,7'si kadın olmak üzere 4.150.000 kişiye).

LAGÜN TAŞIMACILIĞI

Batı Afrika'da yer alan Fildişi Sahili, güneyde doğal bir sınır olan Atlas Okyanusu ile komşudur. Gine Körfezi'nde bulunan ülke, geniş bir nehir ve lagün ağına sahiptir. Lagün ağı, doğuda Gana sınırından batıda Grand-Lahou bölgesine kadar 300 km boyunca uzanmaktadır.

Bu doğal avantajlardan güç alan Fildişi Sahili yetkilileri, bu lagünleri ekonomik başkent Abidjan'ın ilçelerine hizmet veren gerçek ulaşım yollarına dönüştürmeye karar vermiştir.

Lagün taşımacılığı projesinin 1980'de başlatılmasından onlarca yıl sonra, Abidjan bugün nüfus hareketliliği ve trafik akışkanlığı sorunlarıyla karşı karşıyadır.

Bu sorunlara uygun bir çözüm sunmak amacıyla Fildişi Sahili Devleti, 2014 yılından itibaren lagün su planının işletilmesini serbestleştirmeye (liberalizasyon) ve optimize etmeye karar vermiştir. Bu kapsamda, mevcut diğer şehir içi ulaşım modlarıyla entegre olan modern bir deniz otobüsü toplu taşıma ağı kurulmuştur.

Lagün sularının işletilmesindeki SOTRA'ya ait olan ayrıcalık (tekel), Abidjan kentsel alanının genişlemesiyle artan hareketlilik ihtiyacını karşılamak amacıyla 2015 yılında hükümet tarafından kaldırılmıştır. Bu doğrultuda iki yeni operatöre yetki verilmiştir: STL (Société de Transport Lagunaire) ve CITRANS (Compagnie Ivoirienne de Transport Lagunaire).

Bu bağlamda, Abidjan şehri lagün sularının işletilmesi, kentsel karayolu ağındaki trafik yoğunluğu sorununa sunulan çözümün temel bir bileşeni olarak öne çıkmaktadır.

Planının en iyi koşullarda işletilmesi, özellikle çatışma ve karaya oturma risklerini en aza indirerek navigasyonu kolaylaştıracak uygun bir markalama (şamandıralama/işaretleme) sisteminin kurulmasını gerektirmektedir.

Böylece, Dünya Bankası tarafından finanse edilen Büyük Abidjan Rekabetçilik Destek Projesi (PACOGA) kapsamında, ulaşım güzergahlarının işaretlenmesi de dahil olmak üzere birçok yatırımın etüdü ve gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Bu çalışma aynı zamanda CITRANS, SOTRA ve STL operatörlerinin finansal ve teknik desteğiyle yürütülecek olup, lagün taşımacılığı kapasitesinin artırılmasını sağlayacaktır.

NOT : Bu projelerde önemli bir kısım bitmiş olup parça parça bazı kısımlar için hem finansal fon arayışı hem de uzmanlık gerektiren işler için firmalar aranmaktadır. AMUGA ile gerçekleşecek projelerde AMUGA'ya yeni bir proje de teklif edilebilecektir. Söz konusu projelerde ülkelerin çeşitli kalkınma ajansları ile de birlikte çalışılmaktadır.

Aşağıdaki telefon numaralarından ve numaraları verilen kişilere ulaşmanız halinde daha fazla bilgi edinmeniz mümkün olacaktır.

<https://amuga.ci/>

Ministere des Transports et Des Affaires Maritime

Abidjan Urban Mobility Project (AMUGA)

Malgrace Annin

(Responsible Communication)

mannin@amuga.ci

+225 27 22 59 86 15

+225 07 08 89 82 81

II Plateaux 1ere Tranche, Villa 412 28 BP 755 Abidjan 28

Amani Epse Houffoue Bognan Leatitia

Charge Of Operational Monitoring

+225 07 08 09 98 77

Abidjan II Plateaux Vallons avenue Boga Doudou

pmuabm@gmail.com

bamani@pmua.ci

Observatoire de la Fluidite des Transports (OFT)

www.fluiditedestransports.ci (zaman zaman açılmadığı için doğrudan <https://www.transports.gouv.ci/> adresinden de bilgi alınması mümkün olmaktadır.)

Alfred Gondo KPAN

Chef du Service Communication et Relations Public

+225 0707197308

alfred@gnd@gmail.com

Cocody-Deux Plateaux Aghien 01 BP 11675 Abidjan 01